

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P., spol. s. r. o., G., D.**, IČO: X., zastúpeného advokátkou JUDr. H. B., A., D. proti žalovanému **K., Š., N.**, IČO: X., **o zaplatenie 89 723,16 € (2 703 000 Sk) s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod spisovou značkou 20 Cb 95/2004, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. októbra 2007, č. k. 26 Cob 108/2007-427, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 11. októbra 2007, č. k. 26 Cob 108/2007-427 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Nitre rozsudkom zo 14. mája 2007 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia istiny 2 703 000 Sk s 18,6 % úrokom z omeškania od 17. februára 2001 do zaplatenia ako ceny za dielo vykonané žalovanému do odstúpenia od zmluvy o dielo z 21. júna 1996. Podľa odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa v konaní bolo zistené, že žalobca platne odstúpil od zmluvy o dielo, ktorá najneskôr dňom 28. augusta 2000 zanikla. Zo záznamu z kontrolného dňa konaného 17. augusta 1999 bolo preukázané, že poverení zamestnanci žalovaného odsúhlasili rozpracovanosť diela na základe záverov kontrolného dňa a jeho fakturáciu do výšky 50 % dohodnutej ceny diela. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalovaný zaplatil fakturované zálohy a vyúčtovanie v celkovej výške 4 600 000 Sk, t. j. vo výške 50 % dohodnutej ceny diela. Žalobca nepredložil a ani neoznačil žiadny dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia, že rozpracovanosť diela ku dňu

17. augusta 1999 bola vyššia a teda, že má nárok na zaplatenie vyššej ceny vo výške uplatnenej predmetnou žalobou.

Na odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa Krajský súd v Nitre ako súd odvolací prejednal odvolanie s poukazom na § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Preto rozhodnutie Okresného súdu v Nitre podľa § 219 O. s. p. potvrdil ako vecne správne.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa, na ktoré v plnom rozsahu odkázal. Doplnil, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 4 600 000 Sk ako zálohu, ktorá predstavovala 50 % ceny diela. Ak žalobca tvrdil, že za práce, ktoré vykonal na diele do odstúpenia od zmluvy mu vzniklo právo na zaplatenie ceny diela prevyšujúcej zaplatenú zálohu, bolo jeho povinnosťou v zmysle § 120 ods. 1 O. s. p. označiť taký dôkaz, ktorý by bol schopný túto skutočnosť preukázať. Žalobca tak však neurobil, a preto nie je zrejmé, či zaplatená suma 4 600 000 Sk v sebe nekonzumuje i cenu prác, ktorú uplatňuje touto žalobou. Takýmto dokazovaním by nesporne mohlo byť len znalecké dokazovanie, ktoré však žalobca nenavrhol vykonať. Preto sa odvolací súd plne stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa v tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne preukázania dôvodnosti žalobou uplatneného nároku.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Namietal, že uvedeným rozhodnutím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 f O. s. p.), teda súd zasiahol do práva účastníka vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a súdne konanie trpí procesnou vadou uvedenou v ustanovení § 221 ods. 1 písm. b/ O. s. p. Podľa odôvodnenia dovolania žalobca dňa 08. októbra 2007 požiadal krajský súd o odročenie termínu pojednávania vytýčeného na deň 11. októbra 2007 z dôvodu práceneschopnosti konateľa žalobcu Ing. E. B., ktorý mal záujem osobne sa zúčastniť pojednávania. Napriek požiadaniu o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Súd nesplnil povinnosť poskytnúť mu možnosť, aby vec bola prejednaná v jeho prítomnosti. Ďalej namietal, že v priebehu konania na súde prvého stupňa predložil všetky dôkazy, ktorými preukázal oprávnenosť svojho nároku, t. j. zmluvu a všetky listinné dôkazy svedčiacie o svojom tvrdení, že odovzdal žalovanému vyhotovené dielo, ktoré pre ukončenie zmluvného vzťahu nestihlo byť vyplatené. Žalovaný v priebehu konania nenamietal nesprávnosť vyčíslenia faktúry na sumu 2 703 000 Sk,

lebo pôvodná faktúra bola ním vrátená na doplnenie, aby na jej splatnosť bola určená lehota 30 dní, teda nenamietal výšku fakturovanej sumy ani skutočnosť, že by dielo nebolo bývalo vyhotovené podľa presného harmonogramu práce. Žalovaný až neskôr odmietol vyplatiť nárokovanú sumu 2 703 000 Sk z dôvodu, že zmluvný vzťah bol ukončený. Cena diela bola v zmluve dohodnutá, spôsob fakturácie bol určený žalovaným. Žalobca jednoznačne preukázal, že odovzdal dielo, za ktoré žiada doplatiť 2 703 000 Sk a preukázal, že táto časť diela nie je zahrnutá v odovzdanej časti diela, za ktoré mu bola žalovaným zaplatená suma 4 600 000 Sk. Poukázal na čl. V ods. 3 zmluvy o dielo, podľa ktorého žalovaná strana zaplatí rozpracovanosť prác ku dňu odstúpenia od zmluvy. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre a rozsudok Okresného súdu v Nitre zrušil v celom rozsahu a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Súčasne žiadal priznať náhradu trov celého konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) prejednal dovolanie bez nariadenia pojednávania v zmysle § 243a ods. 1 O. s. p. Predovšetkým skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 a § 238 O. s. p.

V prejednávanej veci žalovaný podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O. s. p. potvrdený bez toho, aby odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania. Podmienky, za ktorých sa v ustanovení § 238 O. s. p. dovolanie pripúšťa, splnené neboli, preto podľa § 238 O. s. p. nie je dovolanie prípustné.

Okrem prípadov uvedených v § 238 O. s. p., proti každému rozsudku odvolacieho súdu je dovolanie prípustné v prípadoch taxatívne uvedených v ustanovení § 237 O. s. p. Ide o prípady závažných väd konania, kedy je dovolanie prípustné, aj keď nie sú splnené podmienky uvedené v § 238 a § 239 O. s. p.

Žalobca v dovolaní poukázal na prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) O. s. p. tvrdiac, že sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Odňatím možnosti konať pred súdom je nielen procesný postup súdu, ale aj jeho rozhodnutie, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť svoje práva.

Podľa obsahu spisu odvolací súd na 11. októbra 2007 nariadil pojednávanie na prejednanie odvolania žalobcu podľa § 214 ods. 1 O. s. p. (v znení platnom do 15. októbra 2008). Predvolanie doručoval právnej zástupkyňi žalobcu. Táto telexom doručeným súdu 08. októbra 2007 a doplneným listom 09. októbra 2008, požiadala o odročenie vytýčeného termínu pojednávania z dôvodu práceneschopnosti konateľa žalobcu, ktorý sa chcel pojednávania osobne zúčastniť. Súčasne predložila jeho lekársku správu vypracovanú 08. októbra 2007 všeobecným lekárom konateľa žalobcu.

Podľa zápisnice o pojednávaní z 11. októbra 2007 odvolací súd konštatoval ospravedlnenie žalobcu z dôvodu práceneschopnosti jeho konateľa a vyhlásil uznesenie, že bude vec pojednávať v neprítomnosti žalobcu podľa § 101 ods. 2 O. s. p. Na tomto pojednávaní za prítomnosti žalovaného o odvolaní žalobcu rozhodol tak, že jeho odvolaniu nevyhovelo a napadnutý rozsudok potvrdil.

Odvolací súd ani na pojednávaní, ani v písomnom vyhotovení rozhodnutia neodôvodnil svoj postup pokračovať v konaní a vec prejednať a rozhodnúť napriek tomu, že žalobca písomne ospravedlnil neúčast', predložil dôkaz o práceneschopnosti konateľa žalobcu (ktorý sa zúčastnil pojednávania aj na súde prvého stupňa) a požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti štatutárneho orgánu účastníka, čo ťažko možno vyhodnotiť inak, ako dôležitý dôvod. Nie bez významu je pritom aj skutočnosť, že išlo o žiadosť žalobcu, u ktorého nie je dôvod predpokladať, že by chcel iba oddialiť rozhodnutie o ním uplatnenom nároku. Navyše predmetom konania je doplatenie ceny diela s pomerne komplikovaným skutkovým aj právnym stavom, kde možno dôvodne predpokladať, že účasť konateľa žalobcu by mohla byť pre prejednanie odvolania dôležitá.

Je základným právom každého účastníka konania, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prierahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Takéto právo nemožno v zásade odňať ani účastníkovi, ktorý je v konaní zastúpený advokátom, samozrejme vždy s prihliadnutím ku konkrétnym okolnostiam. Pretože v danom prípade odvolací súd svojím postupom znemožnil účastníkovi konania zúčastniť sa na odvolacom pojednávaní a tento svoj postup ničím neodôvodnil, dospel dovolací súd k záveru, že tým odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

V konaní tak došlo k procesnej vade, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a zároveň aj dôvodnosť dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. a) O. s. p. Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods.2 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave 10. novembra 2009

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková